

LEUVEN 3 juni 2010

VERSLAG

Permanente onderwijscommissie Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschappen
Nr. 09-10/POC06
7 mei 2010 – 13-15u
MTC 00.16

Leden

Aanwezig:

B. Broeckaert, J. Cockx, H. Debel, Y. De Maeseneer, A. Dillen (verslaggever), S. Godecharle, T. Leesen, E. Linsen, B. Maertens, L. Nuyts, D. Pollefeyt, L. Pullinckx, B. Spriet, T. Vandemeulebroucke, G. Van Belle, S. Van den Branden, P. Van Hecke (programmadiirecteur), P. Vyncke, voor een gedeelte aanwezig: J. De Prenter, L. Van der Sypt.

Afwezig m.k.: L. Gevers, J. Haers, J. Jans, M. Lamberigts, B. Lemmelijn, A. Liégeois, M. Steegen, G. Vanderschaeghe, J. Verstraeten

Afwezig z.k.: G. Miseur, P. Schmidt, J. Verheyden

Verslag

1. Goedkeuring verslag 23 april 2010

B. Spriet laat aanvullen bij p. 5 van het vorige verslag, over de infosessie, dat de studenten wilden dat de informatie over de tweejarige master op de infosessie werd gegeven, zoals dat tijdens de poc-vergadering van maart afgesproken was.

Het verslag wordt goedgekeurd.

2. Mededelingen

Beurzenfonds en fonds Dillemans

Tijdens het academiejaar 2009-2010 kregen twee studenten van de Faculteit (één Nederlandstalige, één Engelstalige) een beurs vanwege het Dillemans-fonds. Dit fonds is bestemd voor mensen die reeds een masterdiploma behaalden (in Godgeleerdheid/godsdienstwetenschappen of een andere richting) en die een tweede masterdiploma wensen te behalen; die voordien konden beroep doen op een beurs van de Vlaamse gemeenschap en die goede resultaten behaalden tijdens hun studie. Voor meer informatie, zie: <http://www.kuleuven.be/mecenaat/Beurzen/Dillemans/kandidaturen.htm>. Ook

buitenlandse studenten komen in aanmerking voor een dergelijke beurs, die voor buitenlandse studenten een groot deel van de studiekosten dekt.

Wie echt financiële moeilijkheden heeft, kan contact opnemen met de programmadirecteur, die kan kijken of er eventueel via het Beurzenfonds van de Faculteit een oplossing kan gezocht worden. Er is weinig geld in dit fonds, maar in uitzonderlijke situaties is een financiële tussenkomst mogelijk.

Reacties in verband met Mgr. Vangheluwe

Nadat de Faculteit verplicht werd om de beelden van de toespraak van Mgr. Vangheluwe vrij te geven, werd ook een bericht vanwege de Faculteit verstuurd hierover. Een aantal studenten schreven een opiniestuk, dat werd opgenomen op de sites van Veto, Knack, Tertio en De wereld morgen. In De Standaard en De Morgen werd het niet gepubliceerd, ondanks de vraag. De studenten vonden het positief dat aan de oproep om in de lessen aandacht te besteden aan deze thematiek, vrij veel gehoor gegeven werd. Voor de studenten was de mate waarin ze tijdens de lessen over deze kwestie konden spreken, afhankelijk van hoe hun ISP juist was samengesteld. Op 6 mei werd door de studenten een avond georganiseerd waarbij studenten en professoren met elkaar in gesprek konden gaan over seksueel misbruik in de kerk, in het bijzonder naar aanleiding van de bekentenis van mgr. Vangheluwe. Deze avond werd als deugddoend en constructief ervaren. Op de Thomas- en Elisabethwebsite werd eveneens aandacht besteed aan deze thematiek. De reacties in de media (onder andere van prof. Lamberigts) werden door de studenten als positief ervaren.

Thesissen op gerecycleerd papier

Studenten mogen hun masterproef/scriptie op gerecycleerd papier laten drukken. Dat werd in het vorige poc-verslag reeds opgenomen en in de mail met het verslag naar alle studenten gecommuniceerd. Een extra mail en een vermelding in de richtlijnen van deze mogelijkheid is wenselijk.

Smartboard

In lokaal 02.15 werd een smartboard geïnstalleerd. Er zal een infosessie rond gegeven worden en in de slo-opleiding zullen studenten leren werken met dit smartboard. Het is wenselijk dat er ook verder werk gemaakt wordt van het plaatsen van vaste beamers in alle leslokalen.

Personeelslokaal

Aan het personeelslokaal werd een brievenbus geplaatst, waar studenten post bestemd voor de professoren kunnen instoppen. Het personeel heeft via een code toegang tot dit lokaal.

PR en infodag zij-instromers

Er waren een 25tal geïnteresseerde zij-instromers op de infodag, met interesse voor verschillende opleidingen van de faculteit en met verschillende achtergrond. Er was veel mogelijkheid voor gesprek achteraf. Het zou wel goed zijn dat naar de toekomst toe alle docenten en abap'ers ook uitgenodigd worden voor dit gesprek.

Het verslag van de sid-ins, kiss-dagen, bachelors en co en wanaba-beurs wordt kort besproken (zie bijlage). Op andere faculteiten is het zeer gebruikelijk dat er ZAP-ers aanwezig zijn op sid-ins. Voor onze faculteit is dit een mogelijkheid, die weliswaar moet worden afgewogen ten aanzien van het rendement en de grote pool ABAP'ers. Er wordt gesuggereerd om op [godsdienstwetenschappenstuderende.be](http://theo.kuleuven.be/page/vragen/) en/of <http://theo.kuleuven.be/page/vragen/> verdere vragen (FAQ) op te nemen die voor potentiële studenten belangrijk zijn.

Er wordt een vergadering gepland met docenten die ervaring hebben met Nederlandse studenten om te kijken hoe de faculteit zich op de Nederlandse markt kan profileren.

Er werd tevens een facebookpagina over de faculteit gemaakt. Er wordt gesuggereerd om deze pagina voortdurend aan te vullen. Het is belangrijk dat er regelmatig iets op komt, zodat hij bij de leden voortdurend onder de aandacht blijft (filmpjes, links onder andere naar andere facebookpagina's i.v.m. de faculteit zoals van Katechetika, WIDR, Bibliotheek, foto's van Thomasfeest etc...). De studenten suggereren om een kringfunctie 'facebookverantwoordelijke' te maken. Er wordt ook gesuggereerd om

in Areopaag een artikel op te nemen over de facebookpagina. Op de pagina kunnen eventueel ook artikels of opiniestukken van professoren geplaatst worden. Het is een vorm van communitybuilding en PR, maar belangrijk is dat de pagina leeft.

Er zal een promotiefilmpje gemaakt worden over de faculteit. Tegen volgend academiejaar (hopelijk nog voor de vakantie) wordt één filmpje voorzien, later mogelijk nog meer. De opnames zijn op 20 mei. Er worden individuele studenten aangesproken. Ook in de lessen zal gefilmd worden. Er zal gewerkt worden met een voice-over. Liesbeth Pullinckx stelt voor om aan haar partner te vragen om te muziek te componeren. Er wordt informatie voorzien over de motivatie van studenten, de positieve ervaringen van de faculteit en de toekomstverwachtingen. Er wordt geopperd om iets te doen met bekende Vlamingen die godgeleerdheid/godsdienstwetenschappen gestudeerd hebben (cf. het huidige filmpje met Maarten Matienko, woordvoerder van de VAB). Het filmen op verplaatsing van BV's kost allicht zeer veel geld.

De POC geeft verdere suggesties voor de inhoud van het filmpje: brede waaier aan vakken (christendom en andere godsdiensten, sociologie, psychologie, filosofie, ...), toffe studentensfeer waar iedereen iedereen kent, nauwe relatie tussen studenten en professoren, mogelijk sfeerbeelden, bijvoorbeeld studenten/professoren die aan het frisbeeën zijn of die voetballen, individuele begeleiding, de brede relevantie van de opleiding voor de actualiteit, mediaoverzicht (ook te gebruiken voor een poster),

Tegelijk wordt er ook een filmpje gemaakt over godsdienstleerkracht worden, waarbij vooral gewone jonge mensen getoond wordt. De grondteneur van het pr-filmpje over de faculteit moet zijn dat het 'gewone studenten' zijn en dat het een 'normale opleiding' is.

3. Onderwijs- en examenreglement

Het facultaire onderwijs- en examenreglement wordt besproken.

Onderwijsreglement

Bij punt 1.3, paragraaf 3 staat: "Het individueel jaarprogramma kan slechts met toelating van de faculteit, nog bijkomend aangevuld worden:

- met het oog op de examens van de tweede examenperiode met de opleidingsonderdelen uit de nieuwe opleiding die over het gehele jaar gespreid zijn, voor zover er nog geen deelcijfers in het eerste semester zijn toegekend;

- met het oog op de examens van de derde examenperiode met de eerste semester opleidingsonderdelen van de nieuwe opleiding die de student op basis van het zelfstudiepakket wenst af te leggen."

Ook studenten die in februari hun ISP wijzigen, kunnen een OPO dat verspreid is over het hele jaar of dat in het eerste semester gegeven werd opnemen, mits ze dit in zelfstudie volgen en mits er gegronde redenen zijn. Voor OPO's uit het eerste semester die in het tweede semester nog worden opgenomen, moet in de derde examenperiode examen afgelegd worden (tenzij art. 19).

Bij artikel 53 wordt verduidelijkt dat de secretaris van de onderwijscommissie zelf een programma mag vastleggen voor studenten die lang na het verstrijken van de deadline nog steeds geen studieprogramma hebben doorgegeven.

Examenreglement

Artikel 114 handelt over het intekenen voor examens. Van studenten wordt verwacht dat ze het isp invullen voor de derde woensdag van het academiejaar. Ze kunnen daarbij rekening houden met de mogelijke data voor de examens, die reeds vanaf de eerste dag van het academiejaar beschikbaar zullen zijn. Na het afsluiten van de mogelijkheid voor het doorsturen van de ISP's (13 oktober 2010) kunnen de studenten concreet intekenen voor examens. Het is onmogelijk dat op 13 oktober alle ISP's al goedgekeurd zijn. Indien het ISP na 13 oktober nog zou moeten gewijzigd worden, heeft de faculteit het recht om een administratieve oplossing te zoeken en ook de examenplanning voor deze student te wijzigen. De student wordt op die manier gemobiliseerd om zelf een ISP samen te stellen dat voldoet aan de regels. Er is nog geen universiteitsbreed systeem voor de vervroegde examenplanning, maar de Faculteit Godgeleerdheid heeft ondertussen een eigen systeem uitgewerkt.

Tijdens de informatiesessie over de ISP's bij het begin van het academiejaar zal uitdrukkelijk aandacht besteed worden aan dit nieuwe systeem.

Vanuit de studenten wordt opgemerkt dat heel wat studenten problemen ondervinden met hun examenrooster: velen onder hen moeten alle examens afleggen tijdens de eerste twee weken. Dit heeft waarschijnlijk niet zozeer met de beschikbaarheid van de docenten te maken (die minstens 70 % van de periode beschikbaar moeten zijn), maar met de selectie van data die reeds in maart aan de docenten werden doorgegeven (voor de feitelijke gedetailleerde examenplanning). Dit is een aandachtspunt voor andere examenplanningen, om structurele spreiding te voorzien. Het is niet aangewezen voor studenten wanneer een bepaalde docent enkel vier opeenvolgende dagen examen kan afnemen.

Artikel 115 luidt: “Wanneer een student niet voldoet aan een gevraagde aanwezigheidsplicht met betrekking tot praktische onderdelen, voldoende deelname aan groepsverplichtingen of het tijdig indienen van werkstukken, kan de student niet deelnemen aan het examen. De toegekende beoordeling is in dit geval ‘NA’ voor het examen in zijn totaliteit zodat de student een examenkans verliest.”

Ook in artikel 133 geldt dan dat als werkstukken niet tijdig worden ingeleverd, er een beoordeling NA (niet afgelegd) voor het gehele OPO volgt.

Binnenkort zal de mogelijkheid bestaan om online het universitaire onderwijs- en examenreglement te raadplegen, met daarbinnen de toevoegingen van elke faculteit.

4. Inleiding oosterse religies

Er wordt een voorstel gedaan om het OPO *Inleiding oosterse religies* te laten doceren door M. Kallungal. Indien dit voorstel wordt goedgekeurd, is de POC het ermee eens dat het OPO in het Engels gedoceerd wordt en dat examens (schriftelijk) in het Nederlands mogen worden afgelegd.

De vraag omtrent de docent zou best ook eerst binnen het Interdisciplinair Centrum Religiestudie & Interlevensbeschouwelijke Dialoog besproken worden.

5. OPO's Jodendom

De OPO's *jodendom* en *Judaism* in de master zullen worden gedoceerd door pater Benoit Standaert, evenals het Engelstalige inleidingsvak in de Engelstalige bachelor. Julien Klener zal nog één jaar het inleidingsvak jodendom in de Nederlandstalige bachelor geven.

6. Godsdienstpsychologie

Een nieuw voorstel omtrent de programmatie van de opo's godsdienstpsychologie en *Methodology of empirical research* werd, op vraag van de Onderwijscel, besproken op de vergadering van de onderzoekseenheid pastoraaltheologie en wordt voorgelegd aan de POC. Het voorstel vanuit de OE pastoraaltheologie luidt: “De onderzoekseenheid stemt in met het voorstel om twee opleidingsonderdelen in te richten, namelijk ‘Algemene godsdienstpsychologie’ voor godsdienstpsychologen en ‘Toegepaste godsdienstpsychologie’ voor godsdienstwetenschappers. De onderzoekseenheid gaat ook akkoord met de vraag om de volgtijdelijkheid op te heffen en het opleidingsonderdeel ‘Toegepaste godsdienstpsychologie’ jaarlijks in plaats van tweejaarlijks te organiseren.

Ten slotte stelt de onderzoekseenheid voor om het opleidingsonderdeel ‘Toegepaste godsdienstpsychologie’ als theologisch en godsdienstwetenschappelijk college in de major religiestudies op te nemen ter vervanging van ‘Methodology of Empirical Research in Religious Studies’, en dit laatste dan als keuzevak in de bachelor aan te bieden.”

Vanuit de POC wordt gesuggereerd om bij de docent, J. Corveleyn, verder na te vragen wat juist bedoeld wordt met ‘toegepast’ (enkel op pastorale contexten, of ook breder naar religiestudie toe) en om syllabi voor beide OPO's aan te leveren?

De POC is het eens met de idee dat er geen volgtijdelijkheid tussen ‘algemene’ en ‘toegepaste’ godsdienstpsychologie moet gesteld worden.

De voorliggende ideeën moeten verder eerst ook nog binnen het Interdisciplinair Centrum Religiestudie & Interlevensbeschouwelijke Dialoog besproken worden en zullen volgend academiejaar opnieuw op de POC besproken worden.

7. Mastervakken in de bachelor bis

Tijdens de vorige POC vergadering werd gesproken over een alternatief scenario om de opo's uit de master in de bachelor op te nemen: niet meer ter vervanging van eender welk bachelorvak in de derde fase, maar enkel als keuzevak. Dit voorstel stootte echter op problemen wanneer de tweejarige master al binnen twee jaar zou worden ingevoerd: studenten zouden dan een vrijstelling kunnen vragen op basis van een OPO dat eigenlijk meetelde voor de bachelor. Het bestuur wil een dergelijke studieduurvermindering vermijden.

De studenten reageren met de opmerking dat het niet erg fair is dat in de discussie over de PR de tweejarige master als 'nog niet voor morgen' wordt voorgesteld, maar dat in deze discussie het plots vrij zeker lijkt te zijn dat er binnen twee jaar een tweejarige master is en dat daarom nu reeds het bachelorprogramma moet worden aangepast in het nadeel van de studenten. De studenten hadden tijdens de hearing wel hun goedkeuring voor de voorstellen van de tweejarige master gegeven, maar daarbij werd niets gezegd over de bachelor, over de timing, over de inhoud van OPO's, etc. De stemming over de tweejarige master was anders mogelijk anders gelopen, zo stellen de studenten. De studenten verzetten zich tegen het idee dat vanuit een hypothetisch scenario (over de timing van de invoering van de tweejarige master) nieuwe maatregelen genomen worden waar de studenten niet kunnen achter staan.

Er wordt gezocht naar nieuwe voorstellen, die de mogelijkheid van het opnemen van bepaalde mastervakken in de bachelor toch kunnen laten bestaan.

Vanuit de POC worden verschillende andere pistes overwogen, waarvan sommigen de voorkeur van de POC zeker niet wegdragen en anderen wel wenselijk zijn. Er worden zeven pistes onderscheiden.

1. Volledige afschaffing van de mogelijkheid om bepaalde mastervakken in de bachelor op te nemen. Deze mogelijkheid is in geen geval gewenst door de POC.
2. Het compromisvoorstel van de vorige vergadering (mastervakken als keuzevak in de bachelor) behouden, met in uitzonderlijke situaties eventueel het toekennen van vrijstellingen indien de tweejarige master al zou worden ingevoerd binnen twee jaar.
3. De keuzevakken in de bachelor kunnen worden ingeruild voor keuzevakken uit de master. Hier stelt zich het probleem van vrijstellingen niet omwille van het feit dat het om keuzevakken gaat. Hiermee is echter niet voldaan aan de belangrijkste motivatie om mastervakken in de bachelor op te nemen, namelijk dat het voor studenten mogelijk moet zijn om bepaalde tweejaarlijks gedoeerde vakken reeds in de derde studiefase van de bachelor op te nemen in functie van hun majorkeuze/thesis/algemene vorming, aangezien die het jaar erop niet gedoeeerd worden.
4. Het huidige systeem behouden (mastervakken in ruil voor eender welk bachelorvak in de derde studiefase van de bachelor). Hier rees het door sommigen geopperde probleem dat op die manier bepaalde plichtvakken in de bachelor vermeden kunnen worden.
5. Idem als vier, maar bij de programmering van de tweejarige master andere vakcodes aan de OPO's uit de master toekennen zodat er juridisch geen plicht is tot vrijstellingen geven in de master voor OPO's gevolgd in de bachelor.
6. Idem als voorstel twee (mastervakken als keuzevakken in bachelor), maar bij de programmering van de tweejarige master andere vakcodes aan de OPO's uit de master toekennen zodat er juridisch geen plicht is tot vrijstellingen geven in de master voor OPO's gevolgd in de bachelor.
7. Idem als voorstel twee, maar in de master telkens de keuze laten tussen een Engelstalig en een Nederlandstalig OPO, zodat de Faculteit niet verplicht is vrijstellingen te geven en zodat de student in de master een OPO kan opnemen in het Engels daar waar hij/zij in de bachelor reeds een gelijkaardig OPO in het Nederlands gevolgd zou hebben.

De drie laatste voorstellen lijken het meest haalbaar vanuit de POC, in het bijzonder zes en zeven. De kwestie wordt verder besproken op het Bestuur van de Faculteit. Op die manier kunnen vele mastervakken toch door alle studenten gevolgd worden en blijft het aanbod van keuzevakken in de derde fase van de bachelor even groot als het nu is.

8. Methodische componenten in bachelor

Jannica De Prenter begeleidde het voorbije academiejaar de studenten van eerste bachelor, Liesbeth Van der Sypt deed dat voor studenten van tweede en derde bachelor. Zij zullen dit ook het volgende academiejaar doen. De coördinatie gebeurt door de programmadirecteur. Er ligt een document met de programmatie van deze methodische sessies ter bespreking voor. Belangrijk is dat er aandacht is voor diversiteit op methodologisch vlak. Er wordt gesuggereerd om te spreken over kwalitatief en kwantitatief onderzoek (in plaats van 'empirie' en 'interviews'). Verder wordt er gesuggereerd om ook uitdrukkelijk aandacht te hebben voor schrijfvaardigheden (wetenschappelijk taalgebruik, correcte alinea's, zinnen logisch met elkaar verbinden) en voor de macrostructuur van scripties en thesissen zoals aandacht voor inleiding en besluit, layout, ... Er wordt voorgesteld om een informatiesessie over Word te integreren in de methodologische oefeningen (bijvoorbeeld: hoe maak je paginanummers, hoe maak je een automatische inhoudstafel, ...). Dit jaar werd deze sessie door de studenten zelf georganiseerd en als zeer positief ervaren. De studenten suggereren om minder aandacht te besteden aan bibliografie: Er moet wel nog steeds uitleg gegeven worden bij de richtlijnen, maar dit kan beknopter. Tegelijk merken verschillende docenten op dat correct refereren voor vele studenten toch niet zo makkelijk blijkt te zijn. Belangrijk is dat vooral gefocust wordt op de attitude: het is belangrijk dat voetnoten en bibliografische referenties correct worden weergegeven. Doordat er op de oefeningen in de methodische sessies geen punten staan (enkel pass/fail), besteden sommige studenten mogelijk ook minder aandacht aan de inoefening van het correct refereren. Er wordt voorgesteld om een mail te sturen naar alle docenten met de link naar de richtlijnen en met de uitdrukkelijke vraag om de richtlijnen te bespreken met de studenten.

De uitleg over elektronische databanken in de tweede fase van de bachelor zou best in het eerste semester komen.

Er wordt geopperd om een sessie over presentatievaardigheden in te lassen (hoe een goede powerpoint maken, hoe goed spreken voor publiek, ...).

Verder zou er meer aandacht moeten zijn voor echte onderzoeksmethodologie (naast empirische methoden), onder andere vanuit de vraag 'wat is goed onderzoek'.

9. Zelfstudiepakketten

Tijdens het komende academiejaar zullen de zelfstudiepakketten herbekeken worden, en zal dit allicht ook bij de POC afgetoetst worden.

10. Studentenaangelegenheden:

De nieuwe praesessen zijn Lotte Beernaert en Nicolas Vancaeyzeele (op het moment van de vergadering nog niet verkozen, later wel).

Later zullen ook de verantwoordelijken voor cultuur, sport en onderwijs verkozen worden. Binnen Katechetika is een werkgroep samengesteld omtrent het Gouden Krijtje.

11. Varia

S. Godecharle dankt alle POC-leden voor een jaar constructieve samenwerking.

Annemie Dillen
Secretaris POC

Pierre Van Hecke
programmadirecteur

Bijlage: Overzicht document PR (sid-ins en andere beurzen)